

Nytt fra EU-delegasjonen om

kommunal- og regionalpolitikk

Fremtidens Europa og kommunal og regional sektor	1
Hva vil ny landbrukspolitikk bety for lokalsamfunnspolitikk og kvinnesatsing i rurale strøk?	3
Smart 1 – Datadrevet lokalsamfunn	3
Smart 2 – Dagens Smart City-video	3
Smart 3 – utlysning for norske kommuner	3
Hvor konkurransedyktig er din region egentlig?	4
Høydepunkter fra REGI-komiteen	5
Hva skjer med sirkulærøkonomipakken akkurat nå?	6
Kilder til informasjon: Det er ikke bare The Donald som twitrer.	7
Ta kontakt!	7

Fremtidens Europa og kommunal og regional sektor

Juncker-kommisjonen la 1. mars frem en melding om Europas framtid. Fem ulike scenarier for hvordan EU kan utvikle seg fram mot 2025, skal inspirere til en større diskusjon om veien videre:

* 1. Å fortsette som før: Det fordrer at EU leverer bedre enn i dag og unngår å love for mye.

* 2. Det indre marked og ingenting annet: Her ser Juncker for seg at EU konsentrerer seg om det økonomiske samarbeidet og nedprioriterer fellesløsninger i saker som

innvandring, regionalpolitikk, sikkerhet og forsvar.

* 3. De som vil mer, gjør mer: EU fortsetter i ulike hastigheter, slik at grupper av medlemsland som ønsker å samarbeide mer på bestemte områder, får anledning til det.

* 4. Gjøre mindre mer effektivt: EU strammer inn og konsentrerer seg om et begrenset antall saker som blinkes ut som spesielt viktige.

* 5. Gjøre mye mer sammen: EU utvikles til en europeisk føderasjon.

THE COMMISSION WORKING ON THE FUTURE OF EUROPE

Kommunesektoren nevnes primært som ansvarlig utførende organ på lokalt nivå. Men det pekes også på lokalt nivås betydning for å sikre nærhet til innbyggerne og effektiv medvirkning:

"We see with great interest the different options that strengthen multi-level cooperation as well as European integration. ... To enable everyone's participation, we call for the debate on the future of Europe to take place in European towns and regions, as close as can be to European citizens.... In 2016, the Council of European Municipalities and Regions, representing mayors and local and regional elected representatives from more than 130.000 towns and regions, started to reflect on a vision of Europe in 2030. This important piece of work will allow us to efficiently contribute to the thought process on the future of Europe."

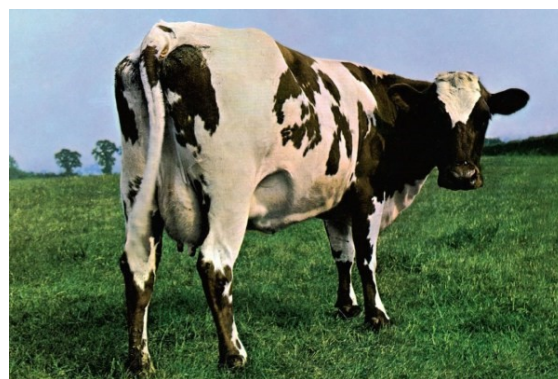
Det står lite konkret om hva de forskjellige scenariene betyr for lokalt og regionalt nivå. I det første scenariet pekes det på at 90 % av all statsstøtte vil formidles over lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå etter EU-kommisjonens kommende reform av statsstøtteregelverket. I de forskjellige minimumscenariene – det indre marked og ingenting mer – understrekes betydningen av et rigid forhold til markedskritiske minimumsstandarder. Det vil si at selv i disse vil det være europeisk anskaffelsesregelverk mv. som kommunene må etterleve. I minimumscenariene kan man derimot ikke vente at EU blir en sterk pådriver i miljøpolitikken, noe som vil kunne påvirke kommunenes arbeid med sirkulærøkonomi. I scenario 4 nevnes regionalpolitikken eksplisitt som et område som ville falle bort dersom man skal gjøre mindre. Gitt budsjettkuttet etter Brexit forventes uansett store diskusjoner om innretning av regionalpolitikken fremover.

Hva vil ny landbrukspolitikk bety for lokalsamfunnspolitikk og kvinnesatsing i rurale strøk?

Diskusjonen om ny CAP-reform etter 2020 begynner for alvor dette halvåret. Kommisjonen varslet i desember at det vil bli lagt opp til en offentlig høring, og det er ventet at denne lanseres i begynnelsen av februar. Den offentlige høringen vil være åpen i 12 uker, og resultatene vil inngå i Kommisjonens melding om forenkling og modernisering av CAP som er ventet i november. Konkrete forslag til endringer er ventet tidlig neste år.

[Lokalsamfunnsutvikling i rurale områder](#) er en viktig del av CAP og utgjør 11 % av totalbudsjettet. Dette har også en

kjønnsdimensjon. 30 % av EUs gårder drives av kvinner og kvinner gjør ellers mye «usynlig» arbeid i landbruket. AGRI-komiteen har i en nylig vedtatt rapport om kvinner og deres roller i landbruksområder, besluttet at kvinnes tilgang til arbeidsmarkedet må støttes og de må stå i sentrum for fremtidige utviklingsstrategier for rurale områder. Dessuten må kvinnefiendtlige regelverk fjernes der dette er relevant.

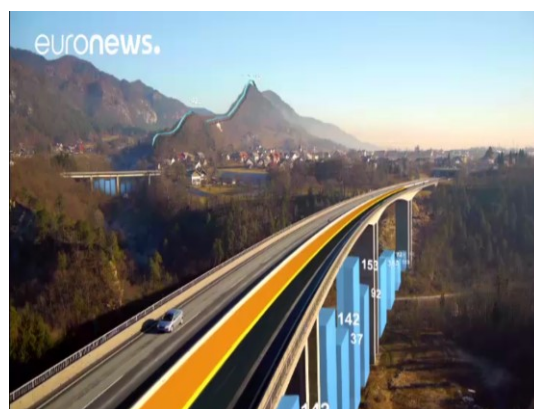

Smart 1 – Datadrevet lokalsamfunn

I disse Brexit-tider er det lett å glemme at Storbritannia også er en viktig innovasjonsstemme i Europa. En veileder i hvordan lokalsamfunn kan bruke tilgjengelige data til å levere bedre tjenester på en mer målrettet måte, har fått ganske mye oppmerksomhet i andre EU-land. Den er laget av innovasjonsstiftelsen NESTA og Local Government Association og kan finnes [her](#). Rapporten har mange konkrete [eksempler](#).

Smart 2 – Dagens Smart City-video

Hvis du ikke orker å lese Smart City-litteraturen eller om EUs byprogrammer, er [denne videoen](#) en god måte å få med seg hvorfor og hvordan.

Smart 3 – Utlysning for norske kommuner

I [denne utlysningen](#) kan norske kommuner få støtte til å gjennomføre innovasjonsfremmende anskaffelser av energieffektive løsninger. Formålet er å senke energiforbruket kraftig. For eksempel i

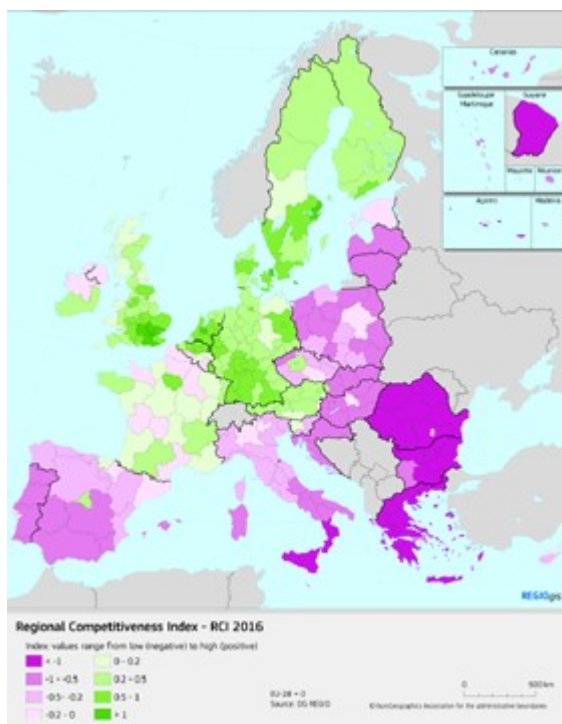
kommunal bygningsmasse. Dette er et prosjekt for foroverlente kommuner som vil bruke anskaffelsesprosessen som virkemiddel. Samarbeid med andre kommuner og mellom forvaltningsnivåene er trolig en fordel. Søknadsfrist er 7. juni. Forskningsrådets nasjonale kontaktpunkter for Horisont 2020 energi kan bistå i søknadsprosessen. Innovasjon Norge og Nasjonalt program for leverandørutvikling kan også gi råd og vink. Det kan også søkes om økonomisk støtte til søknadsutvikling (PES2020).

Hvor konkurransedyktig er din region egentlig?

EU-kommisjonen publiserer hvert tredje år [en oversikt](#) over hvor konkurransedyktig EUs 263 regioner er.

Hvis du går inn [her](#) og velger for eksempel svenske regioner vil du finne hvordan region rangeres ut fra administrativ kapasitet (institusjoner), makroøkonomisk stabilitet, infrastruktur, helsetilbud, grunnutdanningstilbud, høyere utdannings- og etterutdanningstilbud, arbeidsmarkedseffektivitet, markedsstørrelse, regional teknologisk modenhet, næringslivsmodenhet og innovasjonsevne.

Alle indekser medfører metodiske problemer, men bakgrunnsvariablene i denne er ganske robuste og vektingen gir ikke åpenbare skjevheter. Denne typen undersøkelser kan gi inspirasjon til fremtidig utforming av våre egne regionale eller nasjonale kartlegginger.

Høydepunkter fra REGI-komiteen

Regi-komiteen i parlamentet diskuterer EUs by- og regionalpolitikk og en rekke saker som angår oss. Noen saker behandler de som ansvarlig komité. I andre saker kommenterer de utkast som er til behandling i andre komiteer. REGI-komiteen har et godt [nettsted](#) og alle møter kan følges på nett-TV.

Blant de mange sakene som komiteen behandler er samhørighetspolitikken i kommende periode. Debatten begynner nå å ta seg opp, og [Visegrad-landene](#) har for eksempel laget en felles posisjon. «Alle» vet at det blir mange endringer. Budsjettene blir trangere etter Brexit. Nettbidragsyterne vil ha mindre til utjevning, men mottakerne vil at ting skal fortsette som før. Alle er enige om støtteregelverkene må forenkles. I Norge skal vi merke oss smart spesialisering og fortsatt satsing på territorielle og grensekryssende programmer (Interreg) er lite omdiskutert.

Mange av debattene kommer til uttrykk i REGI-komiteen. For eksempel ga Carola Gunnarsson fra [Council of European Municipalities and Regions](#) (Europeisk KS) sine fem innspill til parlamentet om arbeidet med fremtidens samhørighetspolitikk:

1. Lag en strategi for tiden etter 2020. Det gir tydelig retning.
2. Legg vekt på å inkludere alle territorier og å jobbe nedenfra og opp.
3. Returner beslutningsmyndigheten til lokalt nivå
4. Forenkle samhørighetspolitikken slik at den blir enklere å ta i bruk. Ett sett med regler for fem fond får holde.
5. Sørg for god veiledning. Blant annet når det gjelder statsstøtteregler og anskaffelsesregelverk.

REGI-komiteen har også avholdt workshoper titulert *Building blocks of a future EU cohesion policy* og *Future perspectives for Technical Assistance in Cohesion Policy*

På komiteens program står utvekslinger med kommisær Cretu og generaldirektør Lemaître i DG REGIO. Generaldirektøren er på dette stadiet opptatt av at man tenker fritt om hvordan samhørighetspolitikken kan være et effektivt virkemiddel for å løse de store samfunnsutfordringene.

Hva skjer med sirkulærøkonomipakken akkurat nå?

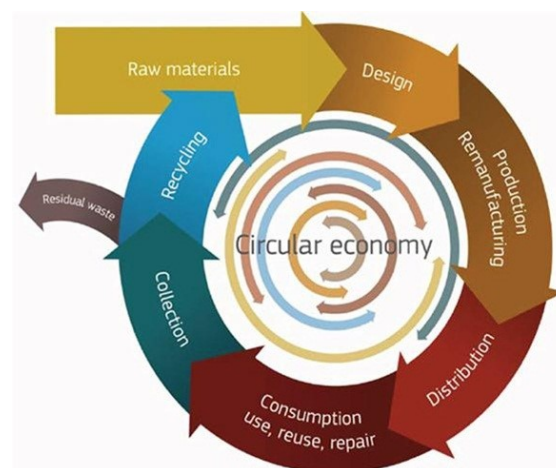
Norske kommuner har sirkulærøkonomi høyt på dagsorden. Sirkulær økonomi innebærer at naturressursene i økonomien inngår i sluttede kretsløp basert på ombruk, reparasjon, oppgradering og materialgjenvinning. Overgang til sirkulær økonomi krever endringer gjennom hele verdikjeden, blant annet i hvordan produktene designes, nye forretnings- og markedsmodeller, endret adferd blant forbrukere og næringsliv og endringer i hvordan avfallet behandles. Det kreves systemendringer og innovasjon innen teknologi, organisasjon, samfunn, finansiering og politikkutforming.

[Kommisjonen presenterte 2. desember 2015 forslaget om sirkulær økonomi.](#) Pakken inneholdt forslag til endret avfallsregelverk og en handlingsplan (melding) med 54 punkter, og har som uttalt mål å dekke hele den sirkulære økonomien. Pakken er en del av EUs innsats for å nå Europa 2020-målene om smart, inkluderende og bærekraftig vekst.

Som en oppfølging av kommisjonens politikkpakke [stemte Europaparlamentets miljøkomité \(ENVI\) 24. januar 2017 over endringer i avfallsdirektivene.](#) Det ble som ventet vedtatt økte mål for ombruk og materialgjenvinning av avfall fra husholdninger av tilsvarende art og mengde fra annen virksomhet ("municipal waste").

Komiteen oppfordret å heve det bindende gjenvinningsmålet kommisjonen opprinnelig hadde foreslått fra 65 til 70 prosent i 2030. Det ble også fremmet krav om separat innsamling av bio-avfall, tekstiler og treverk. Nå forhandler Europaparlamentet med Rådet og Europakommisjonen for å komme til

enighet i den nye avfallspolitikken som skal implementeres i EUs medlemsland. Endelig tilslutning gis i plenums møtet i Strasbourg 13.-16. mars. Endringene i avfallsdirektivene er vurdert som EØS-relevant og blir dermed også gjeldende for norsk avfallslovgivning.

Avfallhåndtering er sentralt for norske kommuner, og blir det ikke i mindre grad når kravene øker og den globale etterspørsel etter ikke-fornybare ressurser det er lite av fortsetter å øke. EU-programmer som Horisont 2020 og Interreg kan støtte prosjekter om sirkulær økonomi i konteksten av prioriteter for energi, miljø og ressurseffektivitet.

Gjennom EØS-midlene 2009-14 har Norge også bidratt til å utvikle ny miljøteknologi og energieffektivisering i mottakerlandene. I tråd med regjeringens europastrategi, er det politisk prioritert å styrke satsningen på sektorene om innovasjon/forskning og miljø/klima for den nye perioden av EØS-midler (2014-21).

Kilder til informasjon: Det er ikke bare The Donald som twitrer.

Brussel er twitter-byen fremfor noen og en av de mest effektive måtene å følge med på er faktisk Twitter (og ikke Facebook).

Her er eksempler på Twitter-konti som gir et løpende innblikk i EUs kommunal og regionalpolitikk.

Fra EU-kommisjonen:

- [@EU_Regional](#)

Sammenslutninger av kommuner:

- Covenant Of Mayors: [@eumayors](#)
- Energy Cities: [@energycities](#)

Analyse:

- Espon: [@ESPON_Programme](#)

Finansinstitusjoner:

- Den europeiske investeringsbanken: [@EIB](#)

Programsider:

- Interreg Europa: [@interregeurope](#)

Paraplyorganisasjoner:

- [@CPMR_Europe](#)
- [@CCRECEMR](#)

Ta kontakt!

Regional- og kommunalråd Eivind Lorentzen hører gjerne fra deg [HER](#)

